

vi skulle med de mange stormægtige Benævnelser og det forfærdelige fintklingende Funktionærtitelssystem, som vi have i disse Love. Som nu her med „Generaldirektør“! „Overdirektør“ synes jeg allerede vilde lyde meget smukkere, og jeg personlig finder, at f. Eks. Overbestyrer eller Formand for Jernbanestyret lyder overordentlig fint. Jeg synes, det kunde være fornemt nok for saadan et jævnt og fladt lille Land som Danmark.

Det var nu om Navnet. Nu kommer jeg til Lønnen. Generaldirektørens Løn staaer i hele vort Embedslønningssystem som noget ganske for sig. Hvis De tager den lille Bog, som Bureauet har udarbejdet efter Lønningsudvalgets Ønske, og som er omdelt paa Pladserne, og ser vore Lønninger efter, vil De finde, at næst efter Ministrenes Lønninger, som jeg foreløbig ikke skal tale om, og som jeg paa ingen Maade ønsker formindskede, komme vi ned til Lønninger, der svinge omkring 7—8,000 Kr., hvor vore højeste Lønninger i Danmark ligge efter det hidtil gældende Lønningssystem; kun Generaldirektøren rager op og kan naa op til 13,000 Kr. Jeg vil desuden paaapege, at ifølge Jernbanekommissionens Betænkning er Generaldirektøren, hvis jeg ikke forveksler ham med en anden af samme Navn, tillige Overingeniør for Statsbaneanlægene og oppebærer som saadan 5—6,000 Kr., og om han desuden har andre lignende Stillinger er mig ubekendt. Det er en Embedslønning paa 18—19,000 Kr. Nu kan man sige derom: Ja, det er ikke en Gang, hvad et privat Aktieselskab betaler en Mand i en lignende Stilling. Hvad det vejer, skal jeg straks komme tilbage til. Jeg siger kun, at i vort hele Embedshierarki, den Trinstige, vore Embedsmænds Lønninger danne, staaer den som noget ganske enestaaende, og jeg synes, det vilde være sjælelig forklarligt, om denne Omstændighed kunde komme til at give vedkommende Embedsmand en noget mindre rigtig Opfattelse af sin Myndighed. Han staaer med en Lønning, der langt overstiger den Løn, hans Chef, Ministeren, har. Det kunde tænkes, at der ogsaa i hans Sjæl af og til, ham selv ubevidst, fremkaldes den Forestilling, at som han staaer højere i Løn end sin Chef, staaer han over sin Chef i Myndighed. Det var kun menneskeligt og forstaaeligt.

Saa kommer Hensynet til, at Staten maa lønne en saadan Mand paa samme Maade som et privat Aktieselskab lønner. Jeg tror nu, at Statsstillinger altid tiltrække stærkere, selv om Lønnen er

mindre; men det kan jo være, at en Mand, der staaer med den Art af Forretningsdygtighed, den Administrationsevne, den Smidighed, den Velvillie over for Mennesker, som Generaldirektøren over Jernbanerne skal have, ikke kan faas for en almindelig Amtmandsløn, 7—8,000 Kr. Men saa kan man gaa samme Vej som de private Aktieselskaber gaa over for dem, der skulle lede Forretningerne. Man kunde give ham en mindre, fast Løn, 8—9,000 Kr., hvad man nu vil, og give ham Resten, som han skal have, i Forhold til det Overskud, han skaffer til Veje i sin Embedsvirksomhed. Jeg beklager, at vi ikke her i Lønningsloven have set noget til Jernbanekommissionens Tanker paa dette Omraade. Der havde man tænkt sig at gennemføre Andelssystemet i Udbyttet, altsaa det System, at der skulde gives Andel i Udbyttet for vistnok alle Lønningsklassers Vedkommende. Men selv om man ikke kunde naa dertil, hvad jeg ikke skal have nogen Mening om, synes jeg, at det for den ledende Mands Vedkommende vil være ganske nødvendigt. Jeg forlanger ikke en Gang, at han skal give Tilskud, naar Jernbanerne give Underskud. Det vilde maaske være inhumant. Men at hans stigende Løn skal staa i Forhold til det Udbytte, Staten faar af sine Jernbaner, vil kun være forstandigt. At min Anke imod Generaldirektørens høje Løn ikke er uberettiget, kan jeg oplyse ved de Bilag, der ere vedlagte Statsbanekommissionens Betænkning, idet vi deraf se, hvad vedkommende Embedsmand faar i andre Lande med et lignende Folketal og et lignende Jernbanevæsen som Danmark. I Würtemberg har man en Præsident, hvis højeste Løn er 9,000 Mark, altsaa 8,000 Kr. samt fri Bolig; i Baden er der en Generaldirektør, hvis højeste Løn er 8,700 Mark, altsaa omtrent 7,730 Kr.; i Norge er der ligeledes en Generaldirektør, hvis Løn er 6,400 Kr. Man ser, det er Lønninger, der vilde passe ind i det danske Lønningssystem og svare til vore Forhold.

Jeg har hermed faaet gennemgaaet, hvad jeg gerne vilde henstille til det højtærede Udvalg at overveje, og jeg skal da til Slutning kun sige, at jeg vil fastholde Ønsket om, at man i saa stort Omfang som muligt vil forhandle med de Mennesker, hvem disse Lønningslove gælde, ikke i den Aand, at det er dem, der skulle bestemme dem, for der skal ved Bestemmelsen af Lønningerne tages mange andre Hensyn, nemlig til Statskassens Tarv, og hvor Pengene komme fra, men i den Aand,